

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут економіки, оподаткування та митної справи

Кафедра економіки підприємства

Затверджено
Науково-методичною радою
Університету,
протокол від «__» ____ 2021 р. №__
Голова НМР _____ А. О. Монаєнко

ПРОЄКТ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІКА І БІЗНЕС»**

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
(денної та заочної форми навчання)
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»,
спеціальність 053 «Психологія»,
освітньо-професійна програма «Психологія. Психологія бізнесу»
Статус дисципліни – обов'язкова

Ірпінь, 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка і бізнес» складена на основі освітньо-професійної програми «Психологія. Психологія бізнесу» спеціальності 05 Соціальні та поведінкові науки 053 «Психологія» затвердженої Вченою радою «26» квітня 2021 року (протокол № 5).

Укладач _____

В. В. Гурочкіна, д.е.н., доцент,
професор кафедри економіки підприємства
Рецензенти Л. Л. Лазебник, д.е.н., професор,
Завідувач кафедри економіки підприємства
І.О. Петухова, к.п.н., доцент,
в.о. завідувача кафедри психології та соціології

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою економіки підприємства, протокол від «__» _____ 2021 р. № __.

Завідувач кафедри _____ Л. Л. Лазебник, д.е.н., професор
(підпис)

Розглянуто і схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту економіки, оподаткування та митної справи, протокол від «__» _____ 2021 р. № __.

Голова Вченої ради ННІ _____ С. В. Шевчук, д.е.н., доцент, професор
економіки, оподаткування (підпис)
та митної справи

Завідувач навчально-методичного відділу _____

І. В. Качур, к.біол.н., доцент
(підпис)

Реєстраційний № _____

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри економіки підприємства

Протокол від _____ 20__ р. № _____.

Укладач: Гурочкіна В. В.

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни (протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП
2020-2021 н.р.	05.05.2021 р.	№ 6		

ЗМІСТ

	стор.
1. Передмова	5
2. Опис навчальної дисципліни	6
2.1. Перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни	7
2.2. Результати навчання	8
2.3. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни	9
2.4. Структура навчальної дисципліни	10
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями	12
4. Критерії оцінювання	21
5. Засоби оцінювання	30
6. Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю	31
7. Рекомендована література	34
7.1. Базова	35
7.2. Допоміжна	34
7.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	34
7.4. Міжнародні видання	35
7.5. Монографії	35

1. ПЕРЕДМОВА

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів сучасних знань про економічну науку та бізнес, розкриття глибинної сутності тенденцій та змін у динаміці розвитку та ефективній діяльності підприємств, організацій та національної економіки в цілому, оволодіння теоретичними базовими знаннями, які необхідні для глибокого розуміння змісту навчальної дисципліни. Ознайомлення з системою маркетингу, планування та прийняття управлінських рішень щодо вибору моделі та видів підприємницької діяльності, форм організації бізнесу під час створення підприємства. Програмою дисципліни «Економіка і бізнес» передбачається дати студентам знання з питань, пов'язаних з об'єктивними передумовами переходу до ринку, основними умовами створення, функціонування та управління підприємств різних форм власності.

Завдання навчальної дисципліни:

- прояснити закономірності розвитку ринкової економіки, економіки підприємства, підприємництва та національної економіки;
- з'ясування логіки формування нового господарського механізму в питаннях розвитку і управління суб'єктами господарювання;
- оволодіння методикою вивчення економічних дисциплін і написання бізнес-плану та наукової роботи;
- загальне ознайомлення з організацією, створенням нових підприємств та механізмом господарювання різних видів підприємств зокрема та бізнесу в цілому.

Форми навчання: денна, заочна.

Методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні, наочні, практичні методи;
- індуктивний та дедуктивний методи;
- творчі, частково-пошукові, дослідницькі проблемно-пошукові методи;
- бесіди, диспутів, дискусій, пояснювально-ілюстративні методи.

2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- методи стимулювання інтересу до навчання;
- методи стимулювання обов'язку та відповідальності;
- пізнавальні та навчальні дискусії, імітаційні методи.

3. Методи контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- методи усного контролю;
- письмовий контроль;
- тестові методи;
- контрольна перевірка.

Підсумковий контроль знань:

- залік.

Необхідною складовою процесу вивчення навчальної дисципліни «Економіка і бізнес» є контроль знань студентів. Контроль дає можливість вимірювати й оцінювати здобуті студентами у процесі навчання знання, уміння та навички, тому відіграє важливу роль у забезпеченні належного рівня підготовки фахівців.

Під час вивчення дисципліни «Економіка і бізнес» застосовується поточний і підсумковий контроль знань студентів у формі заліку.

Передбачено використання дистанційних технологій в освітньому процесі (змішане навчання), а саме оцінювання рівня засвоєння матеріалу на основі тестування з допомогою системи управління навчанням Moodle.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПМ – 21 – 1, ПМ з 21 – 1

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова навчальна дисципліна для груп ПМ – 21 – 1, ПМ з 21 – 1	
Модулів – 1	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		5-й	5-й
		Лекції	
	Спеціальність: 053 «Психологія» Освітньо-професійна програма: «Психологія. Психологія бізнесу»	20 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		52 год.	82 год.
		Індивід.-консультац. робота: 2 год.	
		Форма семестрового контролю: диф. залік	

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни «Економіка і бізнес» ОК 6. забезпечує здобувачам вищої освіти оволодіння такими загальними та спеціальними (фахові, предметні) компетентностями:

Інтегральна:

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, зокрема психології бізнесу, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК 7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результатами навчання має стати вміння використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички в галузі економіки та бізнесу. Вивчення навчальної дисципліни базується на пізнанні і свідомому використанні об'єктивних законів і закономірностей функціонування та розвитку підприємницької діяльності.

Результатами навчання для освітньо-професійної програми «Психологія. Психологія бізнесу» виступають:

ПР 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР 12. Виявляти організаційні потреби, пов'язані з ефективністю та розвитком людських ресурсів, оцінити критично проблеми, що виникають та альтернативи для їх дослідження та вирішення, вибрати оптимальну відповідно до контексту організації та постійно мінливого ділового середовища.

ПР 13. Здійснювати етично та відповідально прикладні дослідження та психологічні оцінки (тобто потреби споживачів, мікроклімат, організаційний імідж та культура, питання індивідуальної та групової роботи, підготовленість персоналу, мотивація та підвищення ефективності тощо) щодо потреб бізнесу та характеристик організації, формувати та повідомляти цільові результати, висновки та обґрунтовані практичні рекомендації.

ПР 16. Уміти розробляти практичні рекомендації з інтеграції інтересів бізнесу і суспільства, підвищення ефективності бізнес-діяльності, оптимізації взаємин представників бізнесу й усіх зацікавлених сторін, включаючи суспільство в цілому.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізитами вивчення дисципліни є вивчення наступних навчальних дисциплін: «Психологія бізнесу».

Постреквізитами вивчення дисципліни є вивчення наступних навчальних дисциплін: «Методологія та організації наукових досліджень», «Психологія управління інноваціями», «Бізнес-переговори та посередництво», «Психологія цінностей (за білінгвальною методикою)», «Поведінкова економіка».

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПМ – 21 – 1, ПМ з 21 – 1

№ п/п	Змістовні модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год)	Всього (год)
МОДУЛЬ I = 1,65 залікових кредити (50 год.)						
ЗМ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА БІЗНЕСУ. СИСТЕМНА МОДЕЛЬ БІЗНЕСУ (Тема 1-7)						
Т.1	Підприємницька діяльність суб'єктів господарювання	1			4	5
Т.2	Економіка підприємства	1	2		4	7
Т.3	Менеджмент, управління та організація виробництва	2	2		4	8
Т.4	Маркетинг	2	2		4	8
Т.5	Бізнес-планування	1		2	4	7
Т.6	Управління змінами	1			4	5
Т.7	Стратегічний менеджмент	2	2		4	9
Всього по модулю:		12	8	2	28	50
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
МОДУЛЬ II = 1,35 залікових кредити (40 год.)						
ЗМ 2. ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ (Тема 8-12)						
Т.8	Аналіз фінансово-господарської діяльності	2	2		4	8
Т.9	Фінансовий менеджмент та управлінський облік	2	2		4	8
Т.10	Бухгалтерський облік і оподаткування	2	2		4	8
Т.11	Логістика та управління продажами	2	1		5	8
Т.12	Бюджетування та контролінг	2	1		5	8
Всього по модулю:		10	8		22	40
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – Диференційний залік						
Разом годин з курсу:		20	16	2	52	90

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи підприємництва та бізнесу. Системна модель бізнесу

ТЕМА 1. Підприємницька діяльність суб'єктів господарювання.

План лекційного заняття:

1. Поняття суб'єкта господарювання та види підприємств.
2. Ціль функціонування підприємства. Функції підприємства.
3. Форми підприємств. Об'єднання підприємств: сутність, види, переваги і недоліки існування.
4. Зовнішні і внутрішні фактори розвитку підприємства.
5. Порядок створення нового підприємства.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Місце і роль підприємства в сучасній економічній системі.
2. Класифікація підприємств за різними ознаками.
3. Основні тенденції зміни законодавчої бази, що регулює діяльність підприємств.
4. Охарактеризувати основні функції підприємства.
5. Переваги і недоліки об'єднань підприємств.
6. Сутність, принципи та моделі підприємницької діяльності.
7. Види підприємницької діяльності.
8. Порядок проведення державної реєстрації суб'єктів підприємництва.
9. Порядок ліквідації суб'єктів підприємництва.

Перелік питань для самоконтролю:

1. У чому проявляються зовнішні і внутрішні фактори розвитку підприємства?
2. Охарактеризуйте законодавчу базу створення і функціонування підприємств.
3. Проаналізуйте життєвий цикл підприємства (створення, реєстрація, виробничогосподарська діяльність, реорганізація, ліквідація).

Рекомендована література:

Основна: [1-10];

Допоміжна: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-5];

Міжнародні видання: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Монографії: [1-10].

ТЕМА 2. Економіка підприємства

План лекційного заняття:

1. Підприємство як суб'єкт господарювання.
2. Виробнича структура підприємства.
3. Відтворення і розвиток виробничих та інфраструктурних об'єктів підприємства.

План семінарського заняття:

1. Сутність, принципи та моделі підприємницької діяльності.
2. Види підприємств та підприємницької діяльності.
3. Виробнича і соціальна інфраструктура підприємства
4. Порядок проведення державної реєстрації суб'єктів підприємництва.
5. Порядок ліквідації суб'єктів підприємництва.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Організаційно-правові форми підприємств, їх особливості. Специфічні форми об'єднань підприємств.
2. Класифікація та структура підприємства

Перелік питань для самоконтролю:

1. Які ви знаєте види підприємств та підприємницької діяльності?
2. Які ви знаєте види інфраструктур підприємства?
3. Який порядок проведення державної реєстрації суб'єктів підприємництва?
4. Який порядок ліквідації суб'єктів підприємництва?

Рекомендована література:

Основна: [1-10];

Допоміжна: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-5];

Міжнародні видання: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Монографії: [1-10].

ТЕМА 3. Менеджмент, управління та організація виробництва.

План лекційного заняття:

1. Менеджмент як наука та мистецтво.
2. Природа та склад функцій менеджменту.
3. Основні методи управління.
4. Сутність поняття організація виробництва.
5. Аналіз ефективності виробництва.
6. Мотивація виконавців.
7. Процеси прийняття рішень та управління.
8. Структура і процес прийняття рішення.

План семінарського заняття:

1. Розподіл повноважень в процесі прийняття рішення. Зміст делегування повноважень та централізації рішення, їх наслідки.
2. Ризик при прийнятті рішення.
3. Технологія прийняття та використання управлінського рішення.
4. Загальні підходи до вирішення управлінських завдань.
5. Методи вибору і використання рішення
6. Загальна характеристика організаційної структури управління. Типи організаційних структур
7. Економічна система, фактори забезпечення виробництв
8. Розв'язування задач щодо визначення обсягів виробництва, виробничої потреби у ресурсах.
9. Визначення показників ефективності виробництва.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Місце і роль підприємства в сучасній економічній системі.
2. Класифікація підприємств за різними ознаками.
3. Основні тенденції зміни законодавчої бази, що регулює діяльність підприємств.
4. Охарактеризувати основні функції підприємства.
5. Переваги і недоліки об'єднань підприємств.
6. Зовнішні і внутрішні фактори розвитку підприємства.
7. Законодавча база створення і функціонування підприємств.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте життєвий цикл підприємства (створення, реєстрація, виробничо-господарська діяльність, реорганізація, ліквідація).
2. Зазначте складові статуту підприємства, колективного договору.

3. Збір інформації про малі підприємства та спрощену систему оподаткування

Рекомендована література:

Основна: [1-10];

Допоміжна: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-5];

Міжнародні видання: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Монографії: [1-10].

ТЕМА 4. Маркетинг. Система маркетингу на підприємстві, методи дослідження ринку, маркетингове планування.

План лекційного заняття:

1. Маркетинг як філософія бізнесу.
2. Товар як засіб задоволення потреб.
3. Зміст та процес маркетингового дослідження.
4. Система маркетингу на підприємстві.
5. Методи маркетингових досліджень.
6. Маркетингове планування.

План практичного заняття:

Розв'язування задач щодо визначення ціни товарів, знижки та обсягів продажу для цілей досягнення точки безбитковості.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Реклама та види рекламної діяльності.
2. Імідж підприємства та брендинг продукції.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Як ви розумієте поняття «маркетинг» на підприємстві?
2. Які ви знаєте методи маркетингових досліджень?
3. Які ви вивчили етапи маркетингового планування?

Рекомендована література:

Основна: [1-10];

Допоміжна: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-5];

Міжнародні видання: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Монографії: [1-10].

ТЕМА 5. Бізнес-планування.

План лекційного заняття:

1. Вплив зовнішнього оточення на діяльність підприємств.
2. Макросередовище господарювання і його чинники.
3. Методичні основи розробки бізнес-плану інвестиційного проекту.
4. Розробка розділу бізнес-плану.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Вплив непрямих податків на цінову політику підприємства.
2. Оптимізація цінової політики підприємства.
3. Конкурентоспроможність продукції як засіб підвищення ефективності діяльності підприємства.
4. Основні напрями та способи підвищення якості і конкурентоспроможності продукції.

План індивідуально-консультаційної роботи:

Написання бізнес-плану

Основні вимоги при складанні бізнес-плану.

Загальний обсяг – до 10 сторінок тексту. При необхідності – доповнюється додатками у кінці плану. Календарний період – 3-5 років, в залежності від цілей підприємства. Деталізація фінансових показників: перший рік – по кварталам; наступні роки – річні показники.

Зміст (I варіант)

1. Титульний аркуш
2. Резюме
3. Організаційна структура підприємства
4. Товари (послуги)
5. Конкуренти
6. Покупці
7. Стратегія маркетингу
8. Реклама
9. Персонал
10. Торговельні площі
11. Загальні витрати
12. Ціноутворення
13. Прибуток
14. Чистий прибуток
15. Точка беззбитковості
16. Ризики

Зміст (II варіант)

Титульний аркуш

1. Резюме
2. Організаційна структура підприємства
3. Товари (послуги)
4. Конкуренти
5. Покупці
6. Стратегія маркетингу
7. Реклама
8. Персонал
9. Торговельні площі
10. Фінансовий план
11. Ризики
12. Додатки

Перелік питань для самоконтролю:

1. Як ви розумієте поняття якості та конкурентоспроможності продукції?
2. Які чинники впливають на аспекти формування і підтримки конкурентоспроможності продукції підприємств в умовах ринкової економіки?

Рекомендована література:

Основна: [1-10];

Допоміжна: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-5];

Міжнародні видання: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Монографії: [1-10].

ТЕМА 6. Управління змінами.

План лекційного заняття:

1. Теоретичні аспекти дослідження та проектування змін.
2. Управління проектами змін. Планування організаційних змін. Реалізація плану змін.

Мотивація та контроль в управлінні змінами.

3. Опір змінам та методи його усунення.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Сутність і основні види ризиків у підприємницькій діяльності.
2. Зв'язок в Україні - головний чинник системи засобів масової комунікації.
3. Проблеми взаємодії суспільства і влади в соціально-економічному інформаційному просторі України.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Як ви розумієте поняття мотивації та контролю в управлінні змінами?
2. Які чинники впливають на опір змін. Психологічні бар'єри та форми їх прояву.

Рекомендована література:

Основна: [1-10];

Допоміжна: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-5];

Міжнародні видання: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Монографії: [1-10].

ТЕМА 7. Стратегічний менеджмент: модель, стратегії, технології стратегічного планування.

План лекційного заняття:

1. Особливості стратегічного управління.
2. Загальний зміст стратегії.
3. Стратегічні зони господарювання та стратегічні господарчі центри.
4. Методи та технології стратегічного аналізу. Напрями стратегічного аналізу.
5. Ситуаційний аналіз підприємства.
6. Формування стратегії одиночного бізнесу.
7. Стратегії зростання та розвитку підприємства.
8. Аналіз та управління портфелем підприємства.

План практичного заняття:

1. Побудова матриці PEST, SWOT, BCG.
2. Розв'язування задач щодо визначення середньорічної вартості основних засобів, та амортизації.
3. Визначення показників ефективності використання основних засобів.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Записати перелік основних фондів підприємства та обґрунтувати відповідь.
2. Поняття «стратегія підприємства». Необхідність її формування. Предмет вивчення стратегії підприємства. Стратегічний контекст у діяльності підприємства.
3. Види стратегій підприємницької діяльності.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Які передумови сучасної концепції стратегічного управління ви вивчили?
2. Які елементи ієрархії стратегій підприємницької діяльності, етапи їх формування ви знаєте?
3. Які складові організаційного процесу розробки стратегій підприємств ви знаєте?
4. Які складові життєвого циклу підприємства і його цілі ви знаєте?

Рекомендована література:

Основна: [1-10];

Допоміжна: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-5];

Міжнародні видання: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];
Монографії: [1-10].

Змістовний модуль 2. Економічне управління підприємством

ТЕМА 8. Аналіз фінансово-господарської діяльності.

План лекційного заняття:

1. Показники результатів фінансово-господарської діяльності підприємства.
2. Аналіз наявності та ефективності використання оборотних коштів підприємства.
3. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства.
4. Комплексний аналіз прибутку (рентабельності) підприємства

План практичного заняття:

1. Розв'язування задач щодо визначення показників рентабельності, активності, ліквідності та платоспроможності, факторний аналіз прибутку.
2. Визначення показників економічної ефективності.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

Написання доповідей за темами:

1. Аналіз зовнішніх і внутрішніх умов функціонування підприємства.
2. Аналіз передбачуваної підприємницької діяльності.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Яка методика розрахунку показників використовується для оцінювання платоспроможності?
2. Які складові розподілу прибутку на підприємстві ви знаєте?

Рекомендована література:

Основна: [1-10];

Допоміжна: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-5];

Міжнародні видання: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Монографії: [1-10].

ТЕМА 9. Фінансовий менеджмент та управлінський облік.

План лекційного заняття:

1. Фінансова діагностика підприємства.
2. Управління витратами підприємства та визначення беззбитковості виробництва.
3. Фінансове планування та розробка бюджету підприємства.
4. Розробка і оцінка ефективності інвестиційних проєктів.
5. Теоретичні аспекти управлінського обліку в Україні.
6. Управлінський облік в прийнятті ділових рішень.
7. Управлінський облік на сучасному етапі реформування.

План семінарського заняття:

1. Сутність і особливості фінансової діагностики підприємств.
2. Організація фінансового планування на підприємстві.
3. Формування інформації управлінського обліку для прийняття ділових рішень.
4. Складання кошторису підприємства.
5. Використання даних управлінського обліку для прийняття рішень і контролю.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Збір інформації щодо виявлення фінансових проблем підприємств.
2. Організація системи управлінського обліку.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Які етапи процесу організації фінансового планування на підприємстві ви знаєте?
2. Які етапи становлення фінансового планування в Україні в сучасних умовах відбуваються?
3. Яка роль бюджетів у прийнятті фінансових рішень?
4. Які підходи до оцінки ефективності інвестицій?
5. Які показники ефективності інвестицій існують?
6. Які ви вивчили поняття управлінського обліку як основи для прийняття ділових рішень?

Рекомендована література:

Основна: [1-10];

Допоміжна: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-5];

Міжнародні видання: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Монографії: [1-10].

ТЕМА 10. Бухгалтерський облік і оподаткування.

План лекційного заняття:

1. Нормативна база та концептуальні основи бухгалтерського обліку.
2. Бухгалтерський облік господарських операцій.
3. Складання фінансової звітності.
4. Податкова політика підприємства
5. Характеристика систем оподаткування (загальні умови та спрощена системи оподаткування, обліку та звітності)

План практичного заняття:

Розв'язання задач на тематику:

1. Податкова політика підприємства
2. Сплата прямих і непрямих податків підприємствами
3. Спрощена система оподаткування.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Сутність податкової системи України.
2. Пряме оподаткування підприємств.
3. Особливості непрямого оподаткування.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Які в Україні діють положення та стандарти бухгалтерського обліку та звітності?

Рекомендована література:

Основна: [1-10];

Допоміжна: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-5];

Міжнародні видання: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Монографії: [1-10].

ТЕМА 11. Логістика та управління продажами.

План лекційного заняття:

1. Основні поняття логістики як науки.
2. Класифікація форм логістичних утворень та характеристика елементів логістики.
3. Технологічні процеси та управління матеріальними потоками.
4. Зміст та завдання мерчандайзингу.
5. Комплекс мерчандайзингу як загальний процес управління продажем товарів.
6. Методологічні основи впровадження технологій мерчандайзингу.

План семінарського заняття:

1. Логістичні ланцюги
2. Логістика технологічних процесів.
3. Види логістичних систем.
4. Методи управління потоками покупців.
5. Просування товарів у роздрібній торгівлі.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Етапи розвитку логістики.
2. Поняття про логістичні системи. Види логістичних систем.
3. Заготівельна логістика.
4. Розподільча логістика.
5. Внутрішньовиробнича логістика.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Як ви розумієте поняття логістика посередництва?
2. Як ви розумієте поняття логістика складування?
3. Як ви розумієте поняття транспортна логістика?
4. Як ви розумієте поняття транспортно-експедиційна логістична послуга?
5. Як ви розумієте поняття міжнародна логістика?

Рекомендована література:

Основна: [1-10];

Допоміжна: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-5];

Міжнародні видання: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Монографії: [1-10].

ТЕМА 12. Бюджетування та контролінг.

План лекційного заняття:

1. Поняття про контролінг, його суть і значення.
2. Характеристика об'єктів контролінгу.
3. Система планування та бюджетування на підприємстві.

План семінарського заняття:

1. Бюджетування та її методика.
2. Формування витрат за місцями виникнення, центрами витрат та центрами відповідальності.
3. Система контролінгу.
4. Система планування та бюджетування на підприємстві.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Охарактеризуйте витрати підприємства як основний об'єкт управління в системі контролінгу.
2. Зазначте етапи планування, його цілі, види та застосування в контролінгу.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Як визначити вплив факторів на відхилення стандартних витрат?

Рекомендована література:

Основна: [1-10];

Допоміжна: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-5];

Міжнародні видання: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

Монографії: [1-10].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

З навчальної дисципліни «Економіка і бізнес» оцінювання рівня знань студентів денної форми навчання здійснюється на основі результатів поточного контролю та заліку, завдання поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 50 балів (включно) та завдання, що виносяться на залік – від 0 до 50 балів (включно).

За результатами поточного контролю студент повинен отримати не менше 25 балів (50% від максимальної кількості).

Якщо поточна успішність менша 25 балів, студент не допускається до заліку.

У разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин студент має право скласти їх індивідуально до останнього семінарського або практичного заняття за дозволом директора ННІ. Порядок організації такого контролю визначає викладач, який проводить семінарські та практичні заняття.

Результати поточного контролю знань студентів, які отримали 25 балів і більше і були внесені до електронного журналу, роздруковуються у вигляді заліково-екзаменаційної відомості, а студенти допускаються до іспиту.

Підсумкове (завершальне) оцінювання знань студентів з дисципліни «Економіка і бізнес» здійснюється за 100-бальною шкалою з урахуванням результатів поточного контролю та заліку. При цьому загальна 100-бальна шкала оцінювання знань складається з: оцінювання поточної успішності – 0–50 балів; оцінювання результатів підсумкового заліку – 0–50 балів.

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Економіка і бізнес» при підготовці здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня (денної форми навчання)

ПМ – 21 – 1, ПМ з 21 – 1

Модулі	Модуль 1 - (13 балів)				Контрольний захід № 1 – 5 балів	залік – 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів+ 50 балів (залік)
Загальна кількість балів за модулем №1							
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4			
Відповідь на семінарському занятті	-	2	3	3			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Модулі	Модуль 2 - (21 бал)						
Загальна кількість балів за модулем №2							
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8			
Відповідь на семінарському занятті	-	-	3	3			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Теми	T.9	T.10	T.11	T.12			
Відповідь на семінарському занятті	3	3	2	2			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Індивідуальна робота	11						
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5						

**Розподіл балів з навчальної дисципліни «Економіка і бізнес»
при підготовці здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
(заочної форми навчання)**

ПМ – 21 – 1, ПМ з 21 – 1

Модулі	Модуль 1 - (25 балів)					залік – 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів+ 50 балів (залік)		
Загальна кількість балів за модулем №1									
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4					
Відповідь на семінарському занятті	-	-	-	-					
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Модулі									
Загальна кількість балів за модулем №2									
Теми	T.5	T.6	T.7						
Відповідь на семінарському занятті	-	-	-						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
	Модуль 2 - (25 бали)								
Теми	T.8	T.9	T.10	T.11	T.12	Контрольний захід № 1 – 10 балів			
Відповідь на семінарському занятті	10	-	-	-	-				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Індивідуальна робота	30								

Структура розподілу балів за семінарські і практичні заняття для здобувачів вищої освіти денної форми з навчальної дисципліни є наступною:

Поточний контроль здійснюється в усній та письмовій (в т.ч. тестування) формах та передбачає наступні види робіт:

- а) систематичність та активність роботи на семінарських та практичних заняттях;
- б) виконання тестових завдань в системі Moodle;
- в) виконання завдань самостійної роботи з тем навчальної дисципліни (складання конспекту лекцій);
- г) виконання індивідуально-консультаційної роботи;
- д) виконання розрахункової роботи;
- е) захист практичних робіт;
- е) виконання поточних контрольних робіт.

Семінарські та практичні заняття

Семінарське заняття є однією з найважливіших та конструктивних форм навчального процесу. Завданням семінарських занять є закріплення і поглиблення знань, отриманих при вивченні лекційного курсу, а також організація систематичної роботи студентів із спеціальною літературою. Практичні заняття поєднують вивчення теоретичних питань з виконанням конкретних практичних завдань. Практичні завдання проводяться за окремими темами курсу та передбачають розв'язання задач та аналіз ситуацій.

Семінарське та практичне заняття у студентів денної форми навчання передбачають такі форми оцінювання знань:

- тестування (студенти проходять до початку семінарського або практичного заняття в системі Moodle);
- усне та письмове опитування студентів;
- перевірку правильності розв'язку задач та ситуацій.

Розроблені наступні критерії оцінки знань та вмінь студентів під час проведення семінарських та практичних занять.

Шкала оцінювання знань студентів денної форми навчання при виконанні тестових завдань в системі Moodle

Усне та письмове опитування	Тестування (відсоток правильних відповідей)	Загальна кількість балів за проходження 10 тестів з кожної теми
Дана повна та правильна відповідь	0,1 за кожне тестове завдання	1

Шкала оцінювання знань студентів денної форми навчання на семінарських та практичних заняттях при усному, письмовому опитуванні

Питання теоретичного характеру (окремі питання з тем навчальної дисципліни, питання проблемного характеру, питання понятійного апарату)	Розв'язок практичного завдання (задачі)	Кількість балів
Дана повна та правильна відповідь	Задача розв'язана вірно, містить пояснення та логічні висновки	1
Дана правильна відповідь яка може бути або неповною або містити деякі неточності	Задача розв'язана правильно, але на деяких етапах розв'язку допущені незначні помилки, є висновки	0,75
Дана правильна відповідь на половину поставлених питань	Задача розв'язана, але містить грубі помилки, відсутні висновки	0,5
Дана неточна відповідь на половину поставлених питань	Записані тільки формули або етапи вирішення	0,25
Немає відповіді або дана не правильна відповідь	Завдання не виконано	0

Окрім того, за систематичність та активність роботи на семінарських (практичних) заняттях, а також за активну участь в обговоренні дискусійних питань на лекційному занятті студент може додатково отримати 0,5 бала.

Виконання індивідуально-консультаційної роботи

Однією з форм навчання студентів є виконання розрахункової роботи. Метою виконання розрахункової роботи є підготовка студентів до виконання комплексу взаємопов'язаних завдань, що спрямовані на практичне застосування знань. Для цього, виконання розрахункової роботи передбачає виконання наступних завдань:

- поглиблення і закріплення теоретичних знань з дисципліни;
- формування умінь і навичок навиків проведення досліджень;
- набуття навиків самостійної роботи з інструктивними матеріалами, законодавчими актами та літературою;
- набуття вмінь узагальнювати теоретичні матеріали, аналізувати практичні матеріали;
- опанувати методіку формування висновків;
- формування здібностей до самостійної роботи.

Розрахункова робота передбачає виконання комплексного розрахункового завдання та узагальнення результатів роботи у вигляді обґрунтованих висновків та пропозицій.

**Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи
(для денної форми навчання)**

Розв'язок задач та формулювання висновків	Кількість балів
Завдання розв'язано правильно, зроблені належні висновки	11
Завдання розв'язано правильно, але допущені незначні помилки	9
Завдання розв'язано правильно, але допущені незначні помилки, висновки поверхневі	6
У ході розв'язання завдання допущені грубі помилки, що призвели до неправильної відповіді	4
Розв'язок відсутній, відображено тільки формули до задач	2

**Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи
(для заочної форми навчання)**

Розв'язок задач та формулювання висновків	Кількість балів
Завдання розв'язано правильно, зроблені належні висновки	25
Завдання розв'язано правильно, але допущені незначні помилки	20
Завдання розв'язано правильно, але допущені незначні помилки, висновки поверхневі	15
У ході розв'язання завдання допущені грубі помилки, що призвели до неправильної відповіді	8
Розв'язок відсутній, відображено тільки формули до задач	4

Поточний контроль у формі контрольних заходів

Проведення поточних контрольних заходів є обов'язковим для студентів денної форми навчання. Такі заходи проводяться у вигляді аудиторних робіт та дозволяють здійснити контроль знань студентів за всіма змістовними модулями. Максимальна кількість балів за контрольний захід – від 0 до 5 балів.

Неявка студента на проміжний контроль за розкладом оцінюється як 0 балів.

У випадку неявки студента на контрольний захід з поважних причин (хвороба, транспорт тощо), контрольну роботу виконують під час чергової консультації.

Контрольний захід проводиться у письмовому вигляді та може включати такі типи завдань:

- теоретичні питання;
- завдання понятійного апарату;
- тестове завдання
- завдання практичного характеру (задача).

Шкала оцінювання при проведенні контрольного заходу у письмовій формі здійснюється за наступними критеріями.

Шкала оцінювання відповідей на теоретичні питання та виконання тестового завдання

Відповідь на теоретичне питання	Відповіді на тестове завдання (% правильних відповідей)	Кількість балів
Дана повна та правильна відповідь	84 – 100	1
Дана правильна відповідь яка може бути або неповною або містити деякі неточності	67 – 83	0,75
Дана не зовсім правильна відповідь	50 – 66	0,5
Немає правильної відповіді	33 – 49	0,25
– // –	менше 30	0

Шкала оцінювання виконання завдання практичного характеру (задачі)

Відповідь на ситуаційне завдання	Розв'язок практичного завдання	Кількість балів
Дана повна та правильна відповідь	Задача розв'язана правильно, зроблені належні висновки	2
Дана правильна відповідь яка може бути або неповною або містити деякі неточності	Задача розв'язана правильно, але допущені незначні помилки	1,5
Дана не зовсім правильна відповідь	В ході розв'язання задачі допущені грубі помилки, що призвели до неправильної відповіді	1
Немає правильної відповіді	Розв'язок відсутній, відображено тільки формули до задачі	0,5
– // –	Розв'язок відсутній	0

Семестровий контроль (залік)

Залік проводиться у письмовій формі.

Завдання залікового білету складається з:

- теоретичного питання;
- питань понятійного апарату;
- комплексного тестового завдання;
- практично-розрахункового завдання.

Оцінювання екзаменаційної роботи здійснюється за 50-бальною шкалою.

Розроблені наступні критерії оцінки знань студентів при виконанні залікового завдання у письмовій формі:

Критерії оцінки знань студентів при виконанні залікового завдання у письмовій формі

Завдання	Виконання	Кількість балів
Відповідь на теоретичне питання	Дана повна та правильна відповідь, зроблені висновки	15
	Дана правильна відповідь яка може бути або неповною або містити деякі неточності	8
	Відповідь є неповною, поверхневою, містить помилки	6
	Відповідь є поверхневою з великою кількістю помилок	4
	Правильна відповідь відсутня	0
Виконання комплексного тестового завдання (відсоток правильних відповідей)	84 – 100	10
	67 – 83	8
	50 – 66	5
	менше 50	0
Виконання практично-розрахункового завдання	Задача розв'язана вірно, містить пояснення та логічні висновки	25
	Задача розв'язана правильно, але на деяких етапах розв'язку допущені незначні помилки, є висновки	20
	Задача розв'язана, але містить грубі помилки, відсутні висновки	10
	Записані тільки формули або етапи вирішення	5
	Завдання не виконано	0

Форми та методи оцінювання для студентів заочної форми навчання

З навчальної дисципліни «Економіка і бізнес» оцінювання рівня знань студентів заочної форми навчання здійснюється на основі результатів поточного контролю та екзамену, завдання поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 50 балів (включно) та завдання, що виносяться на залік – від 0 до 50 балів (включно).

До складання екзамену не допускається студент, який протягом вивчення навчальної дисципліни не виконав усі види обов'язкових робіт, завдань, передбачених навчальним планом і набрав менше встановленого мінімуму балів (25).

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять, а також підсумкової контрольної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних завдань.

Об'єктами поточного контролю знань студентів заочної форми навчання виступають:

- а) систематичність та активність роботи на семінарських та практичних заняттях;
- б) виконання тестових завдань в системі Moodle;
- в) виконання завдань для самостійного опрацювання матеріалу навчальної дисципліни (складання конспекту лекцій);
- г) виконання індивідуального завдання (розрахункової роботи), що передбачене навчальним планом;
- д) виконання аудиторної комплексної контрольної роботи.

Семінарські та практичні заняття

Семінарське заняття є однією з найважливіших та конструктивних форм навчального процесу.

Завданням семінарських занять є закріплення і поглиблення знань, отриманих при вивченні лекційного курсу, а також організація систематичної роботи студентів із спеціальною літературою.

Практичні заняття поєднують вивчення теоретичних питань з виконанням конкретних практичних завдань. Практичні завдання проводяться за окремими темами курсу та передбачають розв'язання задач та аналіз ситуацій.

Семінарське та практичне заняття у студентів заочної форми навчання передбачають такі форми оцінювання знань:

- усне та письмове опитування студентів;
- тестування (студенти проходять до початку семінарського або практичного заняття в системі Moodle);
- перевірку задач та ситуацій.

Розроблені наступні критерії оцінки знань та вмінь студентів під час проведення семінарських, практичних і лабораторних занять.

Шкала оцінювання знань студентів заочної форми навчання при виконанні тестових завдань в системі Moodle

Усне та письмове опитування	Тестування (відсоток правильних відповідей)	Загальна кількість балів за проходження 10 тестів з кожної теми
Дана повна та правильна відповідь	0,1 за кожне тестове завдання	1

Шкала оцінювання знань студентів заочної форми навчання на семінарських та практичних заняттях при усному, письмовому опитуванні

Питання теоретичного характеру (окремі питання з тем навчальної дисципліни, питання проблемного характеру, питання понятійного апарату)	Розв'язок практичного завдання (задачі)	Кількість балів
Дана повна та правильна відповідь	Задача розв'язана вірно, містить пояснення та логічні висновки	2
Дана правильна відповідь яка може бути або неповною або містити	Задача розв'язана правильно, але на деяких етапах розв'язку	1,5

деякі неточності	допущені незначні помилки, є висновки	
Дана правильна відповідь на половину поставлених питань	Задача розв'язана, але містить грубі помилки, відсутні висновки	1
Дана неточна відповідь на половину поставлених питань	Записані тільки формули або етапи вирішення	0,5
Немає відповіді або дана не правильна відповідь	Завдання не виконано	0

Окрім того, за систематичність та активність роботи на семінарських (практичних) заняттях, а також за активну участь в обговоренні дискусійних питань на лекційному занятті студент може додатково отримати від 0 до 5 балів.

Самостійна робота студента заочної форми навчання

Самостійна робота є особливо важливою складовою навчальної роботи студента заочної форми навчання. Видами самостійної роботи можуть бути:

- поглиблене вивчення курсу;
- підготовка до поточного та підсумкового контролю знань.

Під час самостійної роботи студент повинен користуватись конспектами лекцій, занотованими ним під час лекційних занять; опорним конспектом та презентаціями лекцій, що розміщені в системі Moodle УДФСУ, посібниками, науковими статтями, законодавчою та нормативною документацією (веб-посилання на основні законодавчі та нормативні документи з кожної теми розміщені в системі Moodle УДФСУ), статистичними матеріалами тощо.

Виконання самостійної роботи студентом заочної форми навчання може відбуватися у наступному вигляді:

- складання опорних конспектів за питаннями самостійної роботи;
- опрацювання новітніх періодичних, наукових видань;
- збір та аналітична оцінка статистичних даних;
- підготовка до усного опитування.

По завершенню вивчення кожного змістовного модулю студент подає опрацьовані самостійно питання у формі тез, опорних конспектів, кросвордів, словників термінів, структурно-логічних схем (за погодженням з викладачем) на перевірку та готується до усного опитування.

Шкала оцінки при виконанні самостійної роботи у вигляді складання опорних конспектів, тез доповідей, структурно-логічних схем, словників термінів, кросвордів

Складання опорних конспектів	Збір та аналітична оцінка статистичних даних	Кількість балів
Тезисно (можливо у вигляді блок-схем), правильно, охайно без помилок з використанням декількох джерел розглянуто всі питання самостійної роботи.	Зібрано та правильно, охайно без помилок здійснено аналітичну оцінку статистичних даних та наведені відповідні висновки.	10
Тезисно опрацьовано всі питання самостійної роботи з використанням декількох джерел, однак відповіді можуть бути або неповними або містити деякі неточності	Зібрано та правильно, здійснено аналітичну оцінку статистичних даних та наведені відповідні висновки.	7,5
Тезисно опрацьовано половину питань самостійної роботи з використанням декількох джерел	Аналітичний звіт містить деякі неточності, які призвели до неправильних висновків.	5
Робота виконана без опрацювання змісту матеріалу або з використанням одного літературного джерела.	Аналітичний звіт містить деякі неточності та відсутній обґрунтований висновок	2,5
Не опрацьовані відповіді на питання самостійної роботи або дані не правильні відповіді	Аналітичний звіт виконаний не правильно або не зданий в строк.	0

Поточний контроль у формі контрольного заходу

Проведення поточного контрольного заходу є обов'язковим для студентів заочної форми навчання. Такий захід проводиться у вигляді аудиторної комплексної роботи та дозволяє здійснити контроль знань студентів за всіма змістовними модулями. Максимальна кількість балів за контрольний захід – від 0 до 10 балів.

Неявка студента на проміжний контроль за розкладом оцінюється як 0 балів.

У випадку неявки студента на контрольний захід з поважних причин (хвороба, транспорт тощо), контрольну роботу виконують під час чергової консультації.

Контрольний захід проводиться у письмовому вигляді та може включати такі типи завдань:

- теоретичні питання;
- завдання понятійного апарату;
- тестове завдання
- завдання практичного характеру (задача).

Шкала оцінювання при проведенні контрольного заходу у письмовій формі **Шкала оцінювання відповідей на теоретичні питання та виконання тестового завдання**

Відповідь на теоретичне питання	Відповіді на тестове завдання (% правильних відповідей)	Кількість балів
Дана повна та правильна відповідь	84 – 100	5
Дана правильна відповідь яка може бути або неповною або містити деякі неточності	67 – 83	4
Дана не зовсім правильна відповідь	50 – 66	3
Немає правильної відповіді	33 – 49	2
– // –	менше 30	0

Шкала оцінювання виконання завдання практичного характеру (задачі)

Відповідь на ситуаційне завдання	Розв'язок практичного завдання	Кількість балів
Дана повна та правильна відповідь	Задача розв'язана правильно, зроблені належні висновки	5
Дана правильна відповідь яка може бути або неповною або містити деякі неточності	Задача розв'язана правильно, але допущені незначні помилки	4
Дана не зовсім правильна відповідь	В ході розв'язання задачі допущені грубі помилки, що призвели до неправильної відповіді	3
Немає правильної відповіді	Розв'язок відсутній, відображено тільки формули до задачі	2

Для студентів денної форми навчання за результатами контрольного заходу у письмовій формі, що оцінюється у 5 балів визначається середньоарифметична оцінка, для заочної сума балів і оцінюється у 10 балів.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/ Диференціальний залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє	Високий (творчий)	відмінно	

			самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили			зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задов.	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно- продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (для навчальної дисципліни, що вивчається протягом одного, двох і більше семестрів з підсумковим контролем у формі заліку):

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен/диференційований залік	залік
40-50	A	відмінно	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
40-44	B	дуже добре	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
35-39	C	добре			
30-34	D	задовільно	Середній (репродуктивний)	задовільно	

25-29	E	достатньо			
17-24	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-16	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- залік;
- тести;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE УДФСУ;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- завдання на реальних об'єктах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Перелік питань з навчальної дисципліни «Економіка і бізнес» для підготовки до семестрового контролю за змістовим модулем 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА БІЗНЕСУ. СИСТЕМНА МОДЕЛЬ БІЗНЕСУ

1. Загальна характеристика підприємства (визначення, ознаки, цілі й напрямки діяльності)
2. Охарактеризувати види підприємств за класифікаційними ознаками.
3. Розкрити сутність добровільних об'єднань підприємств.
4. Охарактеризувати переваги та недоліки діяльності добровільних об'єднань підприємств.
5. Сутнісна характеристика господарських товариств.
6. Охарактеризувати переваги та недоліки функціонування акціонерних товариств.
7. Дати характеристику статуту підприємства (призначення, структура, зміст розділів)
8. Охарактеризувати етапи життєвого циклу підприємства.
9. Зовнішні і внутрішні фактори розвитку підприємства
10. Сутність, принципи та моделі підприємницької діяльності.
11. Функції і типи підприємницької діяльності
12. Види підприємницької діяльності.
13. Порядок проведення державної реєстрації суб'єктів підприємництва.
14. Порядок ліквідації суб'єктів підприємництва.
15. Визначення та еволюція концепції розвитку маркетингу
16. Основні поняття маркетингу
17. Суть процесу управління маркетингом
18. Принципи та функції маркетингу
19. Види маркетингу
20. Зовнішнє середовище маркетингу
21. Організація маркетингових служб на підприємстві
22. Загальна характеристика планування діяльності підприємства.
23. Види планування.
24. Оперативно – календарне планування.
25. Планування інноваційної й інвестиційної діяльності
26. Планування ризику
27. Основи бізнес – планування
28. Планування інноваційної та інвестиційної діяльності: переваги і недоліки.

Перелік питань з навчальної дисципліни «Економіка і бізнес» для підготовки до семестрового контролю за змістовим модулем 2. ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

1. Характеристика інновацій та інноваційної діяльності.
2. Типи і класифікація інновацій.
3. Функції та значення технопарку, технополісу, бізнес – інкубаторів.
4. Джерела фінансової підтримки суб'єктів інноваційної діяльності.
5. Форми та напрями науково-технічного прогресу.
6. Інноваційне оновлення виробництва
7. Сутність, види та функції капіталу
8. Характеристика та оцінка виробничих фондів
9. Показники використання основних виробничих фондів
10. Знос та амортизація основних фондів
11. Методи нарахування амортизації
12. Склад і структура оборотних виробничих засобів

13. Напрями поліпшення використання оборотних засобів.
14. Сутність податкової системи України.
15. Податкова політика підприємства
16. Пряме оподаткування підприємств.
17. Особливості непрямого оподаткування.
18. Характеристика спрощеної системи оподаткування.
19. Місцеві податки і збори
20. Загальна характеристика проекту
21. Види проектів
22. Аналіз інвестиційних проектів.
23. Інвестиційна привабливість проекту.

**Перелік питань для підсумкового контролю знань
з навчальної дисципліни «Економіка і бізнес»**

1. У чому полягає сутність управління персоналом?
2. Які типи кадрової політики існують на підприємствах?
3. Які етапи добору персоналу можна вирізнити?
4. Що відіграє ключову роль в управлінні персоналом?
5. У чому полягає сутність теорії мотивації?
6. Який зміст поняття "соціальне партнерство"?
7. Яка структура мотивації застосовується на підприємствах?
8. Визначити основні відмінності та спільні риси, притаманні різним видам господарського обліку.
9. Дайте характеристику процесам операційної діяльності та операційному циклу.
10. Дайте загальну характеристику складовим методу бухгалтерського обліку.
11. Назвіть основні принципи підготовки фінансової звітності, рекомендовані П(С)БО 1.
12. Розкрити призначення та сутність балансу як методу бухгалтерського обліку та форми звітності.
13. Які зміни в балансі викликають різні господарські операції?
14. Визначте сутність взаємозв'язку між балансом та рахунками бухгалтерського обліку.
15. Дайте характеристику та визначте будову активних, пасивних та активно-пасивних рахунків.
16. Дайте характеристику розділів та складових Плану рахунків.
17. Які вимоги ставляться до змісту та основних реквізитів документів?
18. Які основні випадки проведення інвентаризації, її значення?
19. Визначте основні відмінності різних форм бухгалтерського обліку – меморіально-ордерної, Журнал-Головна, журнально-ордерної та комп'ютерної.
20. Дайте характеристику основних способів виправлення помилок в облікових записах.
21. Чи правильним є твердження, що найбільш важливим джерелом доходів державного бюджету є ПДВ, акциз і плата за землю? Обґрунтуйте свою відповідь.
22. Чи правильним є твердження, що основну частину доходів державного бюджету становлять неподаткові надходження? Обґрунтуйте свою відповідь. Назвіть основні неподаткові надходження до бюджету.
23. За якими ознаками класифікують доходи бюджету? У чому полягає економічна необхідність класифікації доходів бюджету?
24. За якими ознаками класифікують видатки бюджету? У чому полягає економічна необхідність класифікації видатків бюджету?
25. Чи правильним є твердження, що основним джерелом формування доходів місцевих бюджетів є місцеві податки і збори? Обґрунтуйте свою відповідь. Назвіть основні види місцевих податків і зборів.
26. Чи правильним є твердження, що зменшення дефіциту державного бюджету може вплинути: а) на збільшення величини державного боргу; б) на збільшення продажу державних цінних паперів на фінансовому ринку; в) на зменшення величини внутрішніх державних інвестицій. Обґрунтуйте свій варіант відповіді.

27. У чому полягають відмінності внутрішнього державного боргу від зовнішнього? Що включається до внутрішнього боргу України?
28. У якому випадку вводиться механізм бюджетного секвестру? У чому його сутність?
29. Що таке організація та які загальні риси мають всі організації як об'єкти управління ?
30. Які фактори обумовлюють необхідність управління організацією? Поясніть.
31. Що таке зовнішнє і внутрішнє середовище організації? З яких компонент вони складаються?
32. За яким критерієм зовнішнє середовище організації поділяють на середовище прямого і непрямого впливу?
33. Які базові моделі організації виникли в процесі їх еволюції? Дайте загальну характеристику кожній з них.
34. Які концепції управління сформувалися на основі базових моделей організації?
35. Які ви знаєте основні підходи до визначення категорії "менеджмент"?
36. Комплекс маркетингових комунікацій. Сутність його складових.
37. Чинники, що впливають на ефективність маркетингової комунікації.
38. Етапи розробки програми маркетингових комунікацій.
39. Вимоги, що висуваються до ключових комунікаторів. Які методи застосовуються для їх пошуку?
40. Особисті та неособисті канали комунікації, їх застосування.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

7.1. Основна

1. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
2. Економіка і бізнес: навчальний посібник. І.А. Дмитрієв, Я.С. Левченко, І.Ю. Шевченко. Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. 316 с.
3. Економіка підприємства: навч. посібник. [Л. Л. Лазебник, Г.П. Ляшенко, В.В. Ткаченко, В.В. Гурочкіна та ін.]; Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 500 с.
4. Економічна теорія : підручник. В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін. ; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.
5. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (із змінами). Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 18.08.2020).
6. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI (із змінами та доповненнями). Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 18.08.2020).
7. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року від 10.07.2019 р. № 526-р. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/proshvalennya-strategiyi-rozvitku-sferi-innovacijnoyi-diyalnosti-na-period-do-2030-roku> (дата звернення: 18.08.2020).
8. Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 р. Указ президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (дата звернення: 18.02.2020).
9. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні. 15.03.2013 р. 386-р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text>
10. Про схвалення Стратегії цифрової трансформації соціальної сфери. 28.10.2020 р. 1353-р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1353-2020-%D1%80#Text>

7.2. Допоміжна

1. Ватаманюк О.З. Бізнес-економіка. Навчальний посібник. Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2018. 326 с.
2. Гурочкіна В.В. Кравченко Л. В. Економічна динаміка розвитку промислових підприємств в економіці емерджентного типу. Вчені записки ТНУ ім. В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2020. № 3. Т. 31 (70). С. 127-135. DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-3-21>
3. Гурочкіна В.В. Інвестиційне забезпечення розвитку промислових підприємств в економіці емерджентного типу. Науковий журнал «Підприємництво та інновації» 2020. № 11. Ч. 2. С. 13-22 DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/11.21>
4. Гурочкіна В.В., Кравченко Л.В. Принципи та закономірності розвитку промислових підприємств в емерджентній економіці. Науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». Випуск 42. 2020. С. 156-163. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure42-27>
5. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
6. Підприємницькі мережі в торгівлі : монографія / [Н.О. Голошубова, О.О. Кавун, В.М. Торопков та ін.] ; за заг. ред. Н.О. Голошубової. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 344 с.
7. Приходько Д. О. Маркетинг : навч. посіб. / Д. О. Приходько. Х.: ФОП Бровін О.В., 2019. 240 с.
8. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка і бізнес» для студентів напряму підготовки 6.050101 «Комп'ютерні науки» денної форми навчання / укл. О. В. Раєвцева, В. І. Грачов, Л. В. Гриневич. Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. 60 с. (Укр. мов.)
9. Экономика и бизнес: учебник / под ред. д.э.н., проф. Л. Г. Мельника, д.э.н., доц. А. И. Каринцевой. Сумы : Университетская книга, 2018. 608 с. (на русском языке).

7.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Рейтинг галузей за доходами ТОП-200 компаній 2015 року (млрд грн) URL: https://biz.censor.net.ua/resonance/3011931/200_nayiblishih_kompanyi_ukrani_2015_roku
2. Центр Інформаційної Підтримки Бізнесу URL: <https://www.bisc.org.ua/>
3. Інформаційна підтримка бізнесу. COVID-19. URL: <https://covid-19-ukraine.eu4business.eu/>

4. Business Lens. Європейський Банк Реконструкції та Розвитку. ЄБРР. URL: <https://ebrdbusinesslens.com/?s=home&country=UA&language=uk>
5. Ukrainian Institute for the Future. URL: <https://www.facebook.com/watch/UkrainianIF/>

7.4. Міжнародні видання

1. Acs, Z., Estrin, S., Mickiewicz, T., & Szerb, L. (2017). Institutions, Entrepreneurship and Growth: The Role of National Entrepreneurial Ecosystems (SSRN Scholarly Paper No. ID 2912453). Rochester, NY: Social Science Research Network. Retrieved from <https://papers.ssrn.com/abstract=2912453>
2. Acs, Z. J., Estrin, S., Mickiewicz, T., & Szerb, L. (2018). Entrepreneurship, institutional economics, and economic growth: an ecosystem perspective. *Small Business Economics*, 51(2), 501–514. <https://doi.org/10.1007/s11187-018-0013-9>
3. Bjørnskov, C., & Foss, N. J. (2016). Institutions, Entrepreneurship, and Economic Growth: What Do We Know and What Do We Still Need to Know? *The Academy of Management Perspectives*, 30(3), 292–315. <https://doi.org/10.5465/amp.2015.0135>
4. Boudreaux, C. J., Nikolaev, B., & Klein, P. (2017). Entrepreneurial Traits, Institutions, and the Motivation to Engage in Entrepreneurship. *Academy of Management Proceedings*, 2017(1), 16427. <https://doi.org/10.5465/AMBPP.2017.33>
5. Boudreaux, C. J., Nikolaev, B. N., & Klein, P. (2018). Socio-cognitive traits and entrepreneurship: The moderating role of economic institutions. *Journal of Business Venturing*.
6. Bradley, S. W., & Klein, P. (2016). Institutions, Economic Freedom, and Entrepreneurship: The Contribution of Management Scholarship. *The Academy of Management Perspectives*, 30(3), 211–221. <https://doi.org/10.5465/amp.2013.0137>
7. Braunerhjelm, P., Ding, D., & Thulin, P. (2018). The knowledge spillover theory of intrapreneurship. *Small Business Economics*, 51(1), 1–30. <https://doi.org/10.1007/s11187-017-9928-9>
8. World Development Indicators / The World Bank. URL: <http://data.worldbank.org/products/wdi>

7.5. Монографії

1. Гурочкіна В. В. Механізми розвитку промислових підприємств в емерджентній економіці : монографія. Хмельницький : ХНУ, 2020. 336 с.
2. Модернізація економічної політики розвитку сфер діяльності та ринків : у 4-х частинах / НАН України, ДУ« Ін-т екон. та прогноз. НАН України». Електрон. ресурс. К., 2020. Частина 2. Торговельна політика: перспективи участі України в ініціативі «Один пояс, один шлях» / за ред. д-ра екон. наук, чл.-кор. НААН України Т.О. Осташко ; НАН України; ДУ« Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – Електрон. ресурс. К., 2020. 334 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/326.pdf>
3. Підприємництво в епоху глобальних трансформацій: виклики та перспективи розвитку : монографія / [П. В. Пашко, Л. Л. Лазебник, Ю. В. Кіндзерський та ін.] ; за ред. П. В. Пашка та Л. Л. Лазебник ; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь : вид.-поліграф. центр Університету ДФС України, 2019. 476 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 133). <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/doc/4140>
4. Підприємництво в Україні: історико-інституційний аналіз : монографія / [В.В.Небрат, Н.А.Супрун та ін.] ; за ред. д.е.н. В.В. Небрат ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». Електрон. дані. К., 2019. 532 с.: табл., рис. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/314.pdf>
5. Розвиток підприємства: стратегічні наміри, ризики та ефективність : кол. монографія / Г. О. Швиданенко, К. С. Бойченко ; М-во освіти і науки України, Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Електрон. текстові дані. Київ : КНЕУ, 2015. 231 с.
6. Стратегія підприємства у постіндустріальній економіці : монографія / [А. П. Наливайко, О. М. Гребешкова, Т. І. Решетняк та ін.] ; за заг. ред. А. П. Наливайка, О. М. Гребешкової. Київ : КНЕУ, 2017. 418 с.
7. Формування «розумної спеціалізації» в економіці України : колективна монографія / [Єгоров І.Ю., Бажал Ю.М. та ін.] ; за ред.: чл.-кор. НАНУ І.Ю. Єгорова ; НАН України, ДУ «Ін-т. екон. та прогноз. НАН України». Електрон. дані. К., 2020. 278 с. : табл., рис. URL : <http://ief.org.ua/docs/mg/331.pdf>
8. Шкарупа О. В. Екологічна модернізація національної економіки: сутність та регулювання : монографія / О. В. Шкарупа. Суми : Вид-во «Ярославна», 2017. 322 с.

Рецензія

на робочу програму навчальної дисципліни

«ЕКОНОМІКА І БІЗНЕС»

освітньо-професійна програма «Психологія. Психологія бізнесу» галузь знань

05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність 053 «Психологія»,

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

(денної та заочної форми навчання)

Функціонування та розвиток кожного суб'єкта господарювання, потребує детального планування, дієвим інструментом якого виступає процес бізнес-планування. Особливо при започаткуванні нового напрямку, виду економічної діяльності чи створенні стратегічного підрозділу підприємства важливе значення відводиться розробці бізнес-плану як детального попереднього аналізу та прогнозу перспектив підприємницького проекту. Особливо важливим є бізнес-планування господарської діяльності на сучасному етапі розвитку економіки, адже об'єктивно посилюється потреба в більш детальному та комплексному впровадженні сучасних елементів планування за для забезпечення життєздатності та планової конкурентоспроможності підприємства.

У цьому зв'язку представлена на розгляд програма «Економіка та бізнес» представляє цілісний комплекс, який дає змогу отримати та закріпити знання, вміння та навички студентів із вирішення проблем формування системи економічної діяльності підприємств.

В робочій програмі висвітлено теоретичні основи економічної діяльності підприємств, чинників формування економічної системи, перелічені основні функціональні складові економічної системи підприємств. У другому, висвітлено систему управління економічною діяльністю. Список використаних джерел містить широкий перелік наукових та навчальних видань авторів сучасної вітчизняної та закордонної економічної спільноти.

Рецензована робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Економіка та бізнес» в повному обсязі відображає теоретико-методичні аспекти дисципліни. Вона корисна для викладання у здобувачів вищої освіти спеціальності 053 «Психологія», які цікавляться економічною проблематикою.

Рецензент:

Завідувач кафедри економіки підприємства,
д.е.н., професор Університету державної
фіскальної служби України

Л. Л. Лазебник

Рецензія

на робочу програму навчальної дисципліни

«ЕКОНОМІКА І БІЗНЕС»

освітньо-професійна програма «Психологія. Психологія бізнесу» галузь знань

05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність 053 «Психологія»,

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

(денної та заочної форми навчання)

Реалізація будь-якої серйозної комерційної ідеї має розпочинатися з економічного обґрунтування можливості та доцільності її впровадження. Тому у робочій програмі вибіркової навчальної дисципліни «Економіка та бізнес» наведені основні положення розробки бізнес-моделей, сутність бізнес-планування, викладена послідовність розробки бізнес-плану, наведена типова його структура та охарактеризовані основні розділи. Сформована інформаційна база дозволить проводити моделювання різних ситуацій через зміну вхідних показників та більш зважено приймати управлінські рішення, спираючись на результати проведених досліджень. Отже, дослідження діяльності підприємства повинно здійснюватися системно, комплексно та об'єктивно – це дозволить визначити рівень його потенційних можливостей та розробити комплекс заходів, які сприятимуть його розвитку на майбутню перспективу. Робоча програма являє собою цілісний комплекс, який дає змогу отримати та закріпити знання, вміння та навички студентів із вирішення проблем формування системи економічної діяльності підприємств. У першому модулі висвітлено теоретичні основи економічної діяльності підприємств, чинників формування економічної системи, перелічені основні функціональні складові економічної системи підприємств. У другому, висвітлено систему управління економічною діяльністю. Список використаних джерел містить широкий перелік наукових та навчальних видань авторів сучасної вітчизняної та закордонної економічної спільноти.

Рецензована робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Економіка та бізнес» в повному обсязі відображає теоретико-методичні аспекти дисципліни. Вона корисна для викладання у здобувачів вищої освіти спеціальності 053 «Психологія», які цікавляться економічною проблематикою.

Рецензент:

к.п.н., доцент

в.о. завідувача кафедри психології та соціології

Університету державної

фіскальної служби України

І.О. Петухова